

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 16. Cœlum obtinetur per adversa, & ardua. Figuræ. Symbola.
Testimonia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79340)

ad quod per martyrium tranſierit fortis Aſtion; parentes ejus ad fidem Chriſti convertit. Abbas Athanaſius in prælo Spir. apud Joan. Moſchum c. 130. narrat: ſe in extaſi ab Angelo ductum ad cœlum; cumque pulſans illud ingredi vellet, audiſſe ab Oſtario: non huc ingredietur quiſpiam in negligentia degens; ſed ſi intrare vultis, abite, certate, nihil æſtimantes vanitates sæculi. Corn. hic.

Ex Novo, & Patribus.

Regnum cœlorum vim patitur. Matth. 11, 12. Cur, qui vetat rapinæ, in negotio regni cœleſtis rapinæ, & violentiæ, meminit? S. Paulinus ep. de gazophylacio: ô abundantia bonitatis Dei! nè trepides, nè cuncteris, nè parcas. Eſto violentus Deo, rape regnum cœlorum; qui vetat aliena attingi, ſua gaudet invadi. Et, qui damnat avaritiæ rapacitatem, laudet fidei rapinam. Delectatur Deus, ſi, quæ aliquando pro terrenis fecimus, pro cœleſtibus exhibeamus; ut affectus mali in bonos vertantur. Ut gratior ſit beatitudo, rapienda dicitur à beatis ad felicitatem æternam dulciorem: *agua enim ſurſiva dulciores.* Prov. 9. 17. Qui contra hominem ſimilem ſibi luctatur, aut in agone contendit, opus habet fortitudine corporis; ut athleta victor exiſtens juſtâ laureâ mereatur coronari. Porrò, qui cum DEO luctari, & regno cœlorum vim inferre præſumit, aliâ & meliori fortitudine, opus habet, ſcilicet fortitudine mentis. Nam fortitudo corporis quid illic valet? ſpiritus enim eſt Deus. Et ſicut eum, quem adoratur, adorare oportet in ſpiritu, & veritate; ita, qui luctatur, colluctari oportet in ſpiritu, & veritate. Quid eſt legitime luctari? ninimum fortitudine uti veræ, & ſanctæ humilitatis, in precibus, & lacrymis ſic enim ille Jacob ſuperavit, teſte aliâ Scripturâ Oſeæ 124. in fortitudine ſua directus eſt cum Angelo, & invaluit ad angelum; *flevit, & rogavit eum.* S. Rupertus prologo Explanat. in Cant.

Vidi Sanctam Jeruſalem novam deſcendentem de cœlo. Apoc. 21. 2. Semel in Scriptura legitur, cœlum, in ſingularis favoris teſtimonium, ad Joannem deſcendiſſe. Sed quò deſcendit? *in montem magnum.* v. 10. Cur non in planitiem, ut Joanni jam laboribus fracto, & ſeniculo, nonnihil parceretur? myſterium ſubest: non datur cœlum ignavis. Deus gloriam ſuam dare ſtatuit in præmium, & mercedem; ut & nos aliquid, & quidem de noſtro, conferamus. S. Chryſoſt. hom. 60. ad pop. neque nos ſupinos vult eſſe Deus; propterea non ipſe totum operatur: neque vult eſſe ſuperbos; & ideo totum nobis non ceſſit. Dei eſt vocare, noſtrum reſpondere. Job. 14. 15. *Vocabis me, & ego r. ſoondebo tibi; operi manuum tuarum perri- ges dexteram.* Segneri S. 31. die Merc. Dom. Paſſ.

Si vis ſuſtinere laborem, attende mercedem: nam & operarius in vinea deficeret, niſi attenderet, quid accepturus eſſet. Cum autem attenderis, quid ſis accepturus, omnia tibi erunt villa, quæ pateris; nec digua æſtimabis, pro quibus illud accipies. Miraberis, tantum dari pro tanto labore: nam utique, fratres, pro æterna requie labor æternus ſubeundus erat. Æternam felicitatem accepturus æternas paſſiones ſuſtinere deberes. S. Auguſtin. conc. 1. in Pf. 36.

Non dormientibus provenit regnum cœlorum, ſed in mandatis Dei laborantibus, atque vigilantibus. S. Leo f. 1. in ſolemnit. Epiph.

§. XVI.

Cœlum obtinetur per adverſa, & ardua.

Figure, & Symbola

Faciam ſemen tuum ſicut pulverem terræ. Gen. 13. 16. Et c. 15. 5. *Suſpice cœlum, & numera ſtellas, ſi potes, ſic erit ſemen tuum.* Cur prima comparatio abjecto pulveri fit? ſecunda micantibus ſtellis? Hugo Card. ad ſtellas uſque evehantur, qui ita ſe abjiciunt ſicut pulvis. q. d. Quod illi ſoli micandi dignitatem in firmamento obtinent, qui merentur; labores, & humiliationem, ſuſtinendo. Sylv. in Matth. 1. q. 10.

Erant autem inter aſcenſus eminentes petra ex utraque parte. 1. Reg. 14. 4. Laborioſam ſalutis viam via Jonathæ repræſentabat. Carthuf. per illas tortuoſitates, & difficiles, itineris, figurabatur; quàm arcta ſit via ſalutis. Mendoza in 1. Reg. 14. annot. 18. ſect. 1.

Lilia ejus lilia. Cant. 5. 13. *Lilia,* quia charitatem cœleſtis regni promittunt; *diſſilantia myrrham primam,* quia per contemptum voluptatum præſentium, ad hanc perveniendum eſſe prædicant. V. Beda hic.

In tentatione ambulat, ſcilicet ſapientia, cum eò. Eccl. 4. 18. Ex hoc verſu ſumptus fuit ille Athenarum, & Academiæ, mos, probandi eos, qui eò ſtudioſum cauſâ ventitabant. Athenis enim ſolebant novos ſcholares ſcommatibus, convitiis, ſibilis, riſibus, excipere; iisque probare eorum patientiam, & moſtiam; itaque probatos ad ſtudia admittebant, ut refert Greg. Naz. or. 20. ubi S. Baſilium Athenas venientem ita exagitatum eſſe commemorat. Corn. hic.

Simile eſt regnum cœlorum grano ſinapis. Matth. 13. 31. S. Iſid. Peluſ. de par. grani & Sinapis l. 1. ep. 199. plurimis de cauſis Dominus regnum cœlorum grano ſinapis comparavit: nempe ob paupertatis, quam pro indulgenti ſua demiffione ſubiit, vilitatem; ob gregis, auſpicante Evangelio, puſillitatem; ob nativam grani ſinapis acrimoniam; quâ etiam opus habet is, qui arctam graditur viam.

Ad monasterium S. Davidis petentes recipi, prius decem diebus, præ foribus monasterii, verborum opprobriis vexabantur; si patiens ad decimum diem perseverabat, recipiebatur. Bolland. i. Martij.

Testimonia.

Liber generationis Jesu Christi. Matth. 1. 1. Quare prius ponitur nomen *Jesu*, postea *Christi*? quia nomen *Jesu*, id est, Salvator, dicit merita; *Christus* verò dignitatem. De meritis ergo potius, quàm de corona, & purpurâ, Salvator noster gloriatur. II. Merita dignitatem precedere debent. Sylv. in Matth. 1. q. 10.

Responsum acceperat &c. Luc. 2. 26. Sanctus senex toleravit hujus vitæ miseras, quæ acerba sunt iustis, ut Christum in carne non in perpetuum, sed per horam videret. Quantum enim debemus, ut Dei visione æternam fruamur! Stella hic,

Hi qui amici sunt stolis albis, qui sunt? & unde venerunt? Hi sunt, qui venerunt ex tribulatione magna. Apoc. 7. 13. 14. Quibus verbis ad primam questionem, *qui sunt hi?* nihil responsum est; ad alteram verò, *unde venerunt?* significanter dicitur, venisse eos *de tribulatione magna*. Ratio responsi est: non enim attendit Deus, quis ille homo? qui cœlum ingreditur, num dives, an pauper &c. modò de tribulatione magna venit, modò patiens fuerit? Drexel. l. 1. de Cœlo c. 9. §. 3.

Difficile est, imò impossibile, ut presentibus quis fruatur bonis, & futuris; ut hic ventrem, & illic mentem impleat; ut de deliciis transeat ad delicias; ut in terra, & in cœlo, gloriosus appareat. S. Bern. de inter. domo c. 46.

Quis? nisi stultus, volens cum festinatione ire Romam, viam tenet ducentem ad Compstellam, quæ semper elongat à Roma? Cùm igitur via crucis nihil habeat, nisi asperum; & hæc sola sit via ad Regnum; restat necessario, quòd omnis via, quæ dulce bonum sequitur, non amarum, ductura sit ad Infernum. Sicut enim aqua omnis fluminis intrat, & finitur in amari; sic omnino necesse est, ut omnis humana dulcedo terminetur in amaritudinem. S. Bonav. l. 40. in Exalt. S. Crucis.

Vide plura T. Tribulatio.

§. XVII.

Alia media, & via.

Ex Veteri & Novo.

L*Evavis pallium Elia, quod ceciderat ei.* 4. Reg. 2. 13. Elias, ad cœlorum regna festinans, non potest ire cum pallio; sed Mundi in Mundo vestimenta relinquit. S. Hier. ep. 34. Ad Julianum consolat. ob amissas filias.

Multiplicationem ingressus illius quis

intell. xii? Eccl. 1. 7. Hugo Card. multiplex est Sapientiæ ingressus. I. in uterum B. Virginis per incarnationem; II. in Mundum per apparitionem; III. in Infernum, ob captivorum redemptionem; IV. in cœlum per ascensionem; V. in mentem hominis per gratiæ infusionem, illuminationem, inspirationem. Paulus de Palatio, & Carchus, intelligunt varios modos, quibus divina Sapientia homines erudiens ad cœlum ducit.

In partes vade sæculi sancti. Eccl. 17. 25. Raban. Hugo. imitare, fortire, partem eorum, qui in saculo sancto habitant; imitare eorum mores.

Beati pauperes spiritu &c. Matth. 5. 3. Gradus quosdam firmissimos ex lapidibus pretiosis sternit quodammodo Dominus Salvator; per quos animæ sanctæ, & fideles, reperere possunt, & ascendere ad summum illud bonum, id est, regnum cœlorum. S. Chromatius Ep. conc. de 8. beat.

Ex Patribus.

Regnum cœlorum, ô homo! aliud non quærit pretium, nisi teipsum; tantum valet, quantum es. Te da; & habebis illud. S. Aug. Man. c. 16.

Nemo potest idoneus fieri futuræ vitæ qui se ad illam modò non exercuerit. Idem in Pf. 148.

Fieri non potest, non potest, inquam, fieri, ut, qui hic in socordia, securitateque, vixerit; qui in deliciis omnibus assidue dies consumpserit; qui temerè, neglecteque, transegerit aetatem; illic honorem consequatur. S. Chrysost. conc. 3. de Laz.

Quid? jam tollenda es in cœlum, & nunc te demum mergeres in cœcum? te præstolatur curia Sanctorum; & præponeres societatem demonum? Guaric. sect. in solemn. SS. OO.

Quanti, ô homines, profiteremini vos esse empturos, si salus aeterna venderetur? Nè vos laborasse pigeat. Licet vobis, si velitis, pretiosissimam salutem emere proprio thesauro, charitate, & fide vitæ. Hoc pretium Deus libenter accipit. Clem. Alex. adh. ad Græcos.

In regnum Dei vocati sumus, dignè regnò Ambulemus. Id. l. 3. pædag. c. 11.

Beatus, qui oculis semper defixus est in contemplatione futurorum bonorum, quoniam ea consequetur. S. Ephrem de beatitud. & miseris.

Quatuor sunt genera hominum regnum cœlorum possidentium: alii violenter rapiunt, alii mercantur, alii furantur, alii ad illud compelluntur. Rapiunt, qui dereliquerunt omnia, & sequuntur Christum. Mercantur, qui faciunt sibi amicos de mammona &c. quia dant in præsentem pauperibus temporalia, ut in futuro recipiant ab eis aeterna. Sunt alii, qui nonnulla bona occultè faciunt, pro quibus merentur regnum cœlorum; sed tamen furari illud dicuntur. Com-